

Ένα γράμμα στα ξαδέλφια μας στην Αμερική

Anonymous¹

Τις μέρες που ακολούθησαν την πρώτη νίκη του Ντόναλντ Τραμπ στις προεδρικές εκλογές, φίλοι στη Γαλλία μάς έστειλαν ένα γράμμα που αντιμετωπίζει την άνοδό του στην εξουσία ως μια στιγμή αλήθειας, απέναντι στην οποία πρέπει να σταθούμε. Καθώς μπαίνουμε σε μια δεύτερη θητεία διακυβέρνησής του αναδημοσιεύουμε το γράμμα, το οποίο δεν έχει χάσει απολύτως τίποτα από την οξύτητά του στα χρόνια που ακολούθησαν.

Σήμερα, ελάχιστοι είναι αυτοί που ξέρουν τι είναι το Κράτος και η πολιτική (και επομένως η “ιστορία”) ή, μάλλον, τι ήταν.

Alexandre Kojève στον Καρλ Σμιτ, 28 Ιουνίου 1955

Ναι, λοιπόν, ο Τζόκερ κατέλαβε τον Λευκό Οίκο. Δεν ήταν μέρος του σεναρίου. Δεν πήρε ένα φορτηγό γεμάτο εκρηκτικά ούτε υπήρξε αντίστροφη μέτρηση σε μια οθόνη LCD. Εμφανίστηκε απλά στις εκλογές, όσο πιο δημοκρατικά μπορούσε, και κέρδισε.

Η είδηση της εκλογής γίνεται δεκτή με παγκόσμια δυσπιστία, επώδυνη για κάποιους, θριαμβευτική για άλλους. Συνηθίζεται λοιπόν να θάβεται γρήγορα κάτω από φορτηγά “σχολίων”, “εξηγήσεων” και άλλων φλυαριών. Απορρίπτουμε το γεγονός ότι συνέβη στη βάση του ότι δεν έπρεπε συμβεί, ότι ήταν ένα ατύχημα. Το πρόβλημα είναι ότι καθώς τα ατυχήματα γίνονται ο κανόνας, καθώς το Brexit κυριαρχεί στο Ηνωμένο Βασίλειο και ο καταραμένος Duterte² στις Φιλιππίνες, γίνεται αντίστοιχα όλο και πιο δύσκολο να κρύψει κανείς την μη-πραγματικότητα όλων αυτών που “θα έπρεπε να έχουν συμβεί”. Το να ακυρώσει κανείς ως “φασιστικό” το αποτέλεσμα διαδικασιών που, διαφορετικά, θεωρεί “δημοκρατικές”, απλά προσθέτει στην ανειλικρίνεια και τον παραλογισμό.

Ας πάρουμε, αντίθετα, την προεδρική εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ ως μια στιγμή αλήθειας. Ας διατυπώσουμε τις αλήθειες, παλιές ή καινούριες, που συνεπάγονται από αυτήν. Ας δούμε την πραγματικότητα που ξετυλίγεται εκεί³, και ας δούμε πού βρισκόμαστε και πώς θα πρέπει να κινηθούμε στη συνέχεια.

1. Μια εκλογή δεν είναι μια “δημοκρατική” διαδικασία. Εφαρμοζόταν σε κάθε είδους μοναρχικά καθεστώτα. Ο Πάπας εκλέγεται. Η καθολική ψήφος είναι μια δημοψηφισματική διαδικασία. Τα δημοψηφίσματα άρεσαν πάντα στους δικτάτορες. Ο πρώτος “δημοκρατικά εκλεγμένος” Πρόεδρος στη Γαλλία ήταν ο δικτάτορας Λουδοβίκος-Ναπολέων Βοναπάρτης.

¹ Στμ. Μεταφρασμένο από εδώ: <https://illwill.com/a-letter-to-our-american-cousins>.

² Στμ. *Rodrigo Roa Duterte*, δικηγόρος και πολιτικός, υπηρέτησε ως 16ος πρόεδρος των Φιλιππίνων από το 2016 έως το 2022. Οι πολιτικές του θέσεις περιγράφονται κυρίως ως λαϊκιστικές και εθνικιστικές και προκάλεσαν σφοδρή κατακραυγή, ιδιαίτερα σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως ο “πόλεμος” που κήρυξε “κατά των ναρκωτικών”, με την απεριφραστη υποστήριξή του στις εξωδικαστικές δολοφονίες χρηστών ναρκωτικών, αλλά και άλλων παραβατικών συμπεριφορών (στην περίοδο της πανδημίας Covid, για παράδειγμα, παρότρυνε την εκτέλεση όσων παρέβαιναν τον λοκντάουν).

³ Στμ. Στο πρωτότυπο: *arrays itself therein*.

2. Η δικτατορία είναι ένας θεσμός, και όχι η άρνηση κάθε θεσμού. Εφευρέθηκε από τη Ρωμαϊκή δημοκρατία ως το πιο αποτελεσματικό μέσο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης – μια λαϊκή απόσχιση, για παράδειγμα. Αν δοθούν πλήρεις εξουσίες στον δικτάτορα, αυτό είναι για το καλό της διάσωσης ή την αποκατάσταση της “κανονικής κατάστασης”. Η δικτατορία είναι ένας δημοκρατικός θεσμός.

3. Η πολιτική είναι ουσιαστικά η τέχνη της χειραγώγησης του φαίνεσθαι, των τεχνασμάτων, των στρατηγημάτων, το παιχνίδι της συμμαχίας και την προδοσίας, του μόνιμου πραξικοπήματος, της κακής πίστης και της κυριαρχίας – εν ολίγοις, είναι η τέχνη των αποτελεσματικών ψεμμάτων. Τι πιο λογικό από την εκλογή ενός πατενταρισμένου ψεύτη ως προέδρου; Αυτοί που θεωρούν την παρουσία εκλογή ως τον θρίαμβο μιας “πολιτικής μετα-αλήθειας”, μόνο και μόνο επειδή ο νικητής δεν “σέβεται τα γεγονότα”, απλά συσκοτίζουν το προφανές που είναι ότι αν ο Ντόναλντ Τραμπ εκλέχτηκε αυτό οφείλεται ακριβώς στο ότι ενσαρκώνει την αλήθεια της πολιτικής, την αλήθεια του ψεύδους της⁴. Ο λόγος που η αριστερά είναι τόσο απεριφραστα αντιπαθής είναι γιατί ψεύδεται για το ψέμμα προσπαθώντας να κάνει πολιτική καλόπιστα. Κάθε φορά που η αριστερά επιτίθεται στις χυδαιότητες του Τραμπ απλά εκθέτει ακόμα περισσότερο τον γλοιώδη χαρακτήρα του δικού της ηθικισμού. Η ευγενική αυτοσυγκράτηση, για την οποία καυχείται η αριστερά, την κρατά σε μια εξίσου ευγενική απόσταση από την αλήθεια, κάτι που μόνο παρατείνει τη βασιλεία των ψεμμάτων. Αυτό βοηθά στην εξήγηση του γιατί μερικοί θεωρούν τον Τραμπ ως το τέλος του ψεύδους. Το μόνο που τους λείπει είναι να διαβάσουν τον Gracián⁵ τους, ο οποίος έγραψε κάποτε για τον άνθρωπο στο δικαστήριο ότι “όταν φανεί το κόλπο του, η προσποίησή του φτάνει σε ένα μεγαλύτερο ύψος, και προσπαθεί να εξαπατήσει με τη βοήθεια της ίδιας της αλήθειας. Αλλάζει τόσο το παιχνίδι όσο και τα όπλα του, ώστε να αλλάξει το κόλπο του. Το τέχνασμά του είναι πλέον να μην έχει ένα τέχνασμα”.

4. Αν η διακυβέρνηση σήμερα συνίσταται κυρίως στην πράξη της ξεκάθαρης έκφρασης της έκτακτης ανάγκης: αν οι πολιτικοί δεν κάνουν τίποτα περισσότερο από το να παίζουν τον ρόλο τους σε ένα είδος θεαματικού περισπασμού προσβάσιμου σε όλους: αν αυτό το κάνουν μόνο και μόνο για να αναβάλουν, μέρα με τη μέρα, το να δούμε εμείς όλο το φάσμα των ζωτικών ζητημάτων, που η ανεπίλυτη κατάστασή τους υπονομεύει την ύπαρξή μας: αν η άσκηση της κρατικής εξουσίας δεν προσφέρει τίποτα άλλο από μια δελεαστική επιτακτικότητα σε αυτούς που κατέχουν πραγματική εξουσία, να εξακολουθούν να την υπηρετούν, επειδή έχουν πραγματικά συμφέροντα στον κόσμο: αν, επομένως, η κυβέρνηση δεν είναι πια στην κυβέρνηση, αν τα παλάτια της στέκουν άδεια...τότε είναι εντελώς εύλογο να εκλέξουμε έναν επαγγελματία σταρ της reality TV ως πρόεδρο. Ένας κλόουν είναι απλά ο καλλίτερος υποψήφιος για να παίξει τον πρωταγωνιστικό ρόλο σε ένα θέατρο κλόουν.

5. Όσο διάστημα “η δημοκρατία βρίσκεται σε κρίση”, οι ειδικοί έχουν χαθεί σε ένα περιττό αναμύσημα σχετικά με “ψήφους εμπιστοσύνης”, “ψήφους διαμαρτυρίας” και τα συναφή. Θα όφειλαν να προσθέσουν κάτι ακόμα στη λίστα τους με τις κατηγορίες της χρεοκοπίας: την “ψήφο περι-

4 Στμ. Εξαιρετικά εύστοχη και διεισδυτική ανάλυση του ρόλου της αριστεράς ως συστημικής δύναμης. Η ευθεία, ασυγκάλυπτη χυδαιότητα και φανερότητα του ψεύδους της πολιτικής αλά Τραμπ τον καθιστά ειλικρινή σε σχέση με την γλοιώδη ανειλικρίνεια της αριστεράς που προσπαθώντας απεγνωσμένα να “εξαγνίσει” δήθεν την πολιτική δεν κάνει τίποτα άλλο από το να συγκαλύπτει τα ζωτικά της ψεύδη. Ο απλός κόσμος το αντιλαμβάνεται αυτό και αποστρέφεται την αριστερά για το ψέμμα της, προτιμώντας έτσι τον συνεπώς ψευδή πόλο της πολιτικής.

5 Στμ. Μπαλτάσαρ Γκραθιάν υ Μοράλες (Baltasar Gracián y Morales: Ιησουίτης Ισπανός συγγραφέας της “Χρυσής Εποχής”, που καλλιέργησε τη διδακτική και φιλοσοφική πεζογραφία. Μεταξύ των έργων του, ξεχωρίζει το *El Criticón* - αλληγορία της ανθρώπινης ζωής, το οποίο αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά μυθιστορήματα στην ισπανική λογοτεχνία, εφάμιλλο του *Don Kichώτη* ή της *La Celestina*.

φρόνησης”. Δεν θα πρέπει να αγνοηθεί ότι ένα ολόκληρο τσούρμο από φιλελεύθερους εχθρούς της κυβέρνησης ψήφισαν υπέρ του Τραμπ. Να τοποθετήσει κανείς μια αξιοκαταφρόνητη ύπαρξη σε έναν ρόλο που περιφρονεί, να τοποθετήσει έναν γκροτέσκο χαρακτήρα επικεφαλής ενός σώματος⁶ που θεωρεί ότι περισσεύει, υπάρχει πιο αποτελεσματικός τρόπος να επιδείξει την ανοησία του; Να εκλέξει κανείς το τίποτα ως πρόεδρο είναι απλά ένας ακόμα τρόπος να εκμηδενίσει την λειτουργία του προέδρου. Μας επιτρέπει την ελευθερία να πιστεύουμε ότι είμαστε εξυπνότεροι χλευάζοντας τον θρίαμβο της “ηλιθιοκρατίας”.

6. Η αναμέτρηση με τον Λευκό άφησε μια ανθεκτική ανάμνηση σε μερικούς Αμερικανούς, μια ανάμνηση που δεν “εξορκίστηκε” ούτε όταν οι άνθρωποι αυτοί εξοντώθηκαν. Σύμφωνα με την λαϊκή γνώμη, ο Λευκός είναι ένα βάρβαρο πλάσμα, ένας αναισθητός ναρκισσιστής ψεύτης, ένας άγριος υποκριτής που πεινά για κέρδος και που αγνοεί όλα όσα τον περιβάλλουν, για τον οποίο τίποτα δεν είναι ιερό. Είναι ένας εγκληματίας, ένας βεβηλωτής, ένας μηδενιστής, ένας βλάκας και ρεμάλι σε βαθμό υπερβολικό. Δίνοντας στον εαυτό τους έναν έκφυλο, στην κλίμακα του Ντόναλντ Τραμπ, για πρόεδρο του “Δυτικού ημισφαιρίου”, οι πολίτες των Ηνωμένων Πολιτειών έχουν επιμείνει να κάνουν αυτή την αλήθεια ένα πραγματικά εντυπωσιακό γεγονός και για μερικούς ένα τυφλωτικό⁷ γεγονός⁸.

7. Σε ολόκληρο τον κόσμο, το νομικο-φορμαλιστικό οικοδόμημα του κράτους είναι στη διαδικασία της διάλυσης και της αντικατάστασης από το μοναδικό κριτήριο της δουλειάς της αστυνομίας, δηλαδή αυτό της αποτελεσματικότητας (που συμπίπτει – και όχι τυχαία – με το ιδεώδες της διαχείρισης). Εκεί που λείπουν οι στόχοι, ποιος άλλος εύλογος στόχος παραμένει από μια άπειρη εντατικοποίηση των καθαρών μέσων; Εκκαθαρίσεις σοβιετικού τύπου, καταστολή με πραγματικά πυρά, μαζικές φυλακίσεις, ο “πόλεμος ενάντια στον τρόμο”, καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, “μεταναστευτική πολιτική”, ξεδιάντροπη προπαγάνδα, ο “πόλεμος εναντίον των ναρκωτικών”, μακελειά παραστρατιωτικών και πολιτών, εκκαθάριση αντιπάλων δυνάμεων χωρίς να δοθεί καμιά εξήγηση: αυτό που βλέπουμε δεν είναι “μια κατάσταση εξαιρέσης που γίνεται η κανονικότητα”⁹ αλλά ένας συγκεκριμένος τρόπος κυβερνησιμότητας που διαχέεται ραγδαία σε ολόκληρο τον κόσμο. Ο Duterte, ο “Φιλιππινέζος Τραμπ”, που προτείνει τις εξω-δικαστικές εκτελέσεις στους δρόμους της χώρας ως μέτρο αποτελεσματικότητας της πολιτικής του και ενθαρρύνει τους πολίτες να συμμετάσχουν στο λουτρό αίματος με ενθουσιασμό, δείχνει ένα μονοπάτι καθώς και ένα καινούριο παράδειγμα για την άσκηση της εξουσίας, ένα παράδειγμα εντελώς “παραβατικό”. Προφανώς. Το πιο ανησυχητικό μέρος στο παράδειγμα των Φιλιππίνων είναι ότι υπάρχουν ομάδες ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αναρωτιούνται ακόμα δημόσια μήπως δεν πρέπει να “βγούμε από το κράτος δικαίου”.

8. Ο δυτικός πολιτισμός δεν έχει σταματήσει να τελειώνει. Όλα αυτά είναι ένα κομμάτι του βασανιστηρίου που προκαλεί στον εαυτό του για περισσότερο από έναν αιώνα, σε τέτοιο βαθμό που ακόμα και οι πιο φανατικοί υποστηρικτές του δεν μπορούν πια να το αντέξουν. Η ψήφος υπέρ του Τραμπ ήταν μια τεράστια χειρονομία “ας τελειώνουμε με αυτό!”: κυριολεκτικά, η προτίμηση ενός τρομακτικού τέλους από έναν τρόμο χωρίς τέλος. Εδώ εκφράζεται μια συγκεκριμένη Καλβινιστική “γεύση” αποκάλυψης, μαζί με την συνηθισμένη δυτική επιθυμία για καταστροφή - ένας τρόπος παράδοσης στον ίλιγγο, μια διακοπή της αυτοσυγκράτησης, μια ανάγκη αποφασιστικής αναμέτρησης

6 Στμ. Στο αγγλικό κείμενο είναι λογοπαίγνιο: “to put a grotesque character at the head of a body”.

7 Στμ. Και εδώ υπάρχει ένα λογοπαίγνιο με την αμφισημία της λέξης *blinding* του αγγλικού κειμένου, που σημαίνει και “τυφλωτικό” αλλά και εκτυφλωτικό, απίθανο.

8 Για να εμβαθύνουμε αυτή τη διαίσθηση, προτείνουμε το ελάχιστο γνωστό άρθρο του Georges Devereux “Schizophrenia: An ethnic psychosis, or schizophrenia without tears”, στο G. Devereux (ed.), *Basic Problems of Ethnopsychiatry*, 214–236.

9 Στμ. Εξαιρετική και κρίσιμη παρατήρηση για όσους εμμένουν στους όρους της κατάστασης “έκτακτης ανάγκης” και “εξαιρέσης”.

ή, για να το θέσουμε με θεολογικούς όρους, μια ρήξη του κατέχοντος¹⁰,¹¹ οι συνέπειες της οποίας θα γίνουν αισθητές πολύ πιο πέρα από τις Ηνωμένες Πολιτείες.

9. Από τη γέννησή της στην Αρχαία Ελλάδα, η δημοκρατία έχει λειτουργήσει ουσιαστικά για την αποτροπή του εμφυλίου πολέμου – του εμφυλίου πολέμου που την γέννησε και με τον οποίον συντηρείται, αλλά και εμφυλίου πολέμου ως της έσχατης πραγματικότητας της συνύπαρξης μεταξύ διαφορετικών μορφών ζωής, ανθρώπινων και μη. Από την Αθήνα και ύστερα, οι εξωτερικές εχθροπραξίες έχουν υπάρξει η πιο κοινότοπη μέθοδος αποτροπής αυτού του εμφυλίου πολέμου. Είναι ένα από τα σημάδια της δημοκρατίας ότι αντιμετωπίζει τους εχθρούς της ως “εχθρούς του πολιτισμού”, ως “βαρβάρους”, “τέρατα”, “εγκληματίες” και πιο πρόσφατα ως “τρομοκράτες” – για να τους αποβάλλει από την “ανθρωπότητα”, θέτοντάς το με συντομία. Είναι αυτός ο τρόπος διεξαγωγής πολέμου που ο Τραμπ “έχει φέρει πίσω στο σπίτι”, που έχει σύρει πίσω στο κέντρο της κλασσικής πολιτικής αντιμετώπιζοντας την Χίλαρυ Κλίντον όχι ως μια αντίπαλο, με την οποία αντιπαρατίθεται κανείς, αλλά ως μια “εγκληματία” που πρέπει να μπει στη φυλακή. Βλέπουμε έτσι και πάλι τη δημοκρατία, ως την συνέχιση του πολέμου με άλλα μέσα¹². Μεταξύ διακεκριμένων ανθρώπων, έχει γίνει συνήθεια τώρα πρόσφατα να μιλούν μάλλον για “κατευνασμό” παρά για αντι-εξέγερση. Αυτό, προφανώς, δεν ισχύει πλέον. Αν η δημοκρατία είναι ουσιαστικά εκείνη η μορφή εμφυλίου πολέμου που συνίσταται στην άρνηση του εμφυλίου πολέμου¹³, υπάρχουν κάποιοι πολίτες στις Ηνωμένες Πολιτείες που θα ήθελαν η δημοκρατία να εμφανιστεί ορατά ως αυτό που πραγματικά είναι¹⁴. Αυτό είναι ένα από τα πρώτα βήματα που η δημοκρατία παίρνει στις Ηνωμένες Πολιτείες έξω από το μονοπάτι που περίμενε ο Τοκβίλ, το προηγούμενο του οποίου ήταν, με αυτή την έννοια, η Ρωσία.

10 Στμ. Στο αγγλικό κείμενο: *katechon*. Ο κατέχων (ή και το κατέχον) είναι μια βιβλική έννοια που στη συνέχεια αναπτύχθηκε σε μια έννοια της πολιτικής φιλοσοφίας. Ο όρος βρίσκεται στην 2η Προς Θεσσαλονικείς επιστολή του αποστόλου Παύλου σε ένα εσχατολογικό πλαίσιο: οι Χριστιανοί δεν θα πρέπει να συμπεριφέρονται λες και η *Μέρα του Κυρίου* θα συμβεί αύριο, καθώς πριν πρέπει να αποκαλυφθεί ο *Υιός της Απωλείας* (ο Αντίχριστος του αποστόλου Ιωάννη). Για να προσθέσει στη συνέχεια ότι η αποκάλυψη του Αντίχριστου προϋποθέτει την απομάκρυνση “κάποιου που τον περιορίζει”, εμποδίζοντας την πλήρη εμφάνισή του. Αυτός ο κάποιος, ο κατέχων, αναφέρεται και στο ουδέτερο ως το κατέχον. Καθώς ο συγγραφέας της 2ης προς Θεσσαλονικείς δεν αναφέρεται ρητά στην ταυτότητα του κατέχοντος, η ερμηνεία του αποσπάσματος έχει γίνει αντικείμενο διαλόγου και αντιπαραθέσης ανάμεσα στους Χριστιανούς λόγιους. Κοινές ερμηνείες αυτής της ταυτότητας περιλαμβάνουν την κυβέρνηση, την Εκκλησία ή το Άγιο Πνεύμα.

11 Μπόνους διασκέδασης, ενδεικτικό της γελειότητας αυτού του χώρου που κάποιοι θεώρησαν δύναμη ανατροπής στην Ευρώπη (!) και πόνταραν τα αριστερά ρέστα τους, της σαπουνόπερας που ακούει στο όνομα ΣΥΡΙΖΑ! Γελειότητα επενδυμένη με πολλή σοβαροφάνεια αριστερών καθηγητάδων και “διανοητών”, όπως ο πολύς κος Δουζίνας, θα τον θυμούνται κάποιοι από τα αντιμνημονιακά πάνελ στην πλατεία Συντάγματος το 2011. Ο εν λόγω λοιπόν διανοούμενος έφτασε στο σημείο να χρησιμοποιήσει αυτή την τόσο σημαντική και εσχατολογική ορολογία του κατέχοντος, ναι – κρατηθείτε – για τον Σύριζα! Δεν είναι ανέκδοτο. Στο άρθρο του “Γράμμα σε αριστερούς: “Νοητική επιφύλαξη” (https://www.efsyn.gr/themata/politika-kai-filosofika-epikaira/393388_gramma-se-aristeroys-noitiki-epifylaxi) (και καταλαβαίνουμε πλήρως τη νοητική “επιφύλαξη”) στις παραμονές των εκλογών του 2023, γράφει: “Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι σήμερα ο βιβλικός “κατέχων” που μπορεί να αποτρέψει τα χειρότερα. Δεν γίνονται “ρεφορμιστές” ή “σοσιαλδημοκράτες” οι αριστεροί αν ψηφίσουν ΣΥΡΙΖΑ, όπως δεν γίνονταν προτεστάντες οι καθολικοί”. Ο Γιάννος Θανασέκος πήρε τόσο σοβαρά αυτό το ανέκδοτο που θεώρησε ότι θα έπρεπε να το “εκλαϊκεύσει” σε άλλο άρθρο, πάλι στην Εφ.Συν, με τίτλο επί λέξει “Ο ΣΥΡΙΖΑ ως ‘Κατέχων’”, https://www.efsyn.gr/stiles/triti-matia/393978_o-syriza-os-katechon. Απολαυστικά αμφότερα!

12 Στμ. Θα λέγαμε, με βάση την σχέση δημοκρατίας-εμφυλίου πολέμου, και συνέχιση του εμφυλίου πολέμου με άλλα μέσα.

13 Στμ. Και πάλι εξαιρετική χρήση της διαλεκτικής. Και, πολύ περισσότερο, ανάδειξη της θεμελιώδους αλήθειας ότι ο μονιμότερος και θεμελιωδέστερος πόλεμος, ο εμφύλιος/κοινωνικός/ταξικός, έχει και την πολιτική του μορφή, διαλεκτικά, δηλαδή αντιφατικά, παραγώμενη – τη δημοκρατία.

14 Αυτή η ουσιώδης αλήθεια μας βοηθά να κατανοήσουμε ακόμα βαθύτερα γιατί η “κατάσταση έκτακτης ανάγκης” ή “εξαιρέσης” δεν είναι κάτι πέρα ή έξω από τη δημοκρατία αλλά πραγματικά η μορφή της, δηλαδή η μορφή διαχείρισης του εμφυλίου πολέμου, στην εποχή του ύστερου καπιταλισμού.

10. Αν η νίκη του Τραμπ εμφανίζεται τόσο ξεκάθαρα ως η εκδίκηση αυτών που ηττήθηκαν στον αμερικανικό Εμφύλιο Πόλεμο της δεκαετίας του 1860, υπάρχει ο μεγάλος κίνδυνος, καθώς αυτό το γεγονός κάνει ορατό για πολλούς το υπόγειο συνεχές του εμφυλίου πολέμου, ότι θα γίνει παρ' όλα αυτά κατανοητό μάλλον ως μια αξιοθρήνητη μάστιγα παρά ως ένα γεγονός που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί. Πέρα από τον χαρακτήρα μαριονέτας που έχει η προεδρία των Ηνωμένων Πολιτειών, αυτή η εκλογή μπορεί να εξυπηρετήσει ως μια πρόσκληση σε εκδίκηση, μια λευκή επιταγή στην αστυνομία να σφαγιάσει όσους Μαύρους και αριστεριστές επιθυμεί. Είναι πάντα δύσκολο να συγχωρέσει κανείς τα θύματά του για όλο το κακό που τους έχει επιφέρει. Και είναι αλήθεια ότι οι υποστηρικτές του Τραμπ μοιάζουν, σε μεγάλο βαθμό, καλά οπλισμένοι. Αλλά μπορούμε εξίσου να φανταστούμε ότι αυτή η καινούρια κυβέρνηση θα μπορούσε να φέρει τον κόσμο κατά πρόσωπο με έναν καινούριο πόλεμο απόσχισης¹⁵ κατά μήκος ενός αντεστραμμένου μετώπου, ότι η μη νομιμοποίηση των καινούριων δυνάμεων θα έτρεφε έναν άπειρο κατακερματισμό της εθνικής επικράτειας – ένα τέλος στις *Ηνωμένες Πολιτείες* της Αμερικής – όπου ο πολλαπλασιασμός των πολιτοφυλακών θα καθιστούσε αναγκαίο τον πολλαπλασιασμό των κοινοτήτων. Αυτό που θεμελιωδώς *δεν πληροί τις προϋποθέσεις* στον χαρακτήρα του Ντόναλντ Τραμπ, θα μπορούσε, αντίθετα, να καταστρέψει τη λειτουργία που υποτίθεται ότι καταλαμβάνει και το σύστημα στο οποίο αυτή η λειτουργία είναι εγχαραγμένη. Η παρέκκλιση που βασιλεύει στο κέντρο θα μπορούσαν να προκαλέσει το τέλος κάθε κεντρικότητας. Όχι πλέον ένα Κράτος, μόνο οι περιοχές εκείνες μέσα από τις οποίες περνάμε και εκείνες που αποφεύγουμε. Το τέλος των ηγεμονιών. Η επιμόλυνση καθενός Δυτικού ηγέτη από μια απλή επαφή με τον Τραμπ: πώς θα μπορούσαμε να πάρουμε στα σοβαρά έναν αρχηγό κράτους που παίρνει αυτόν τον Ντόναλντ στα σοβαρά; Τι θα συμβεί με την διαχείριση των πραγμάτων και την διακυβέρνηση των ανθρώπων όταν αυτές δεν φοράνε πλέον την απρόσωπη μάσκα του Κράτους;

Αγαπητά ξαδέλφια, σας στέλνουμε αυτές τις σκέψεις από τη Γαλλία ως έναν τρόπο να σας πούμε ότι δεν είσαστε μόνα, άσχετα από την οποιαδήποτε μοίρα πέσει εδώ επάνω μας, μέσω του δικού μας εκλογικού συστήματος, σε λίγους μήνες.

Πρωτοδημοσιεύτηκε στην *Lundi matin* στις 14 Νοεμβρίου 2016

Μετάφραση από το *Ill Will*

¹⁵ Τα γαλλικά βιβλία ιστορίας αναφέρονται συνήθως στον Αμερικανικό Εμφύλιο Πόλεμο ως έναν *guerre de sécession*, δηλαδή έναν “πόλεμο απόσχισης” [της αγγλικής μετάφρασης].